
Tartalomjegyzék

I. rész • A relációs adatbázisok és az SQL

1. fejezet • Mit jelent az, hogy „relációs”?

A fejezet témakörei	3
Az adatbázisok fajtái	3
A relációs modell rövid története	4
A kezdetek	4
A relációs adatbázisprogramok	5
A relációs adatbázisok felépítése	6
Táblák	6
Mezők	7
Rekordok	7
Nézettáblák	9
Kapcsolatok	10
Miért hasznosak számunkra a relációs adatbázisok?	14
Hogyan tovább?	15
Összefoglalás	16

2. fejezet • A helyes adatbázis-szerkezet kialakítása

A fejezet témakörei	17
Mi a célja ennek a fejezetnek?	17
Miért lényeges a helyes szerkezet?	18
A mezők finomhangolása	18
Mikor helyes egy név? (Első rész)	18
A durva élek lecsiszolása	20
A többrészes mezők feloldása	22
A többértékű mezők feloldása	24
A táblák finomhangolása	26
Mikor helyes egy név? (Második rész)	26
A helyes szerkezet biztosítása	28
A feleslegesen többször szereplő mezők feloldása	29

A kulcs az azonosítás	34
Szilárd kapcsolatok kialakítása	37
Törlési szabály meghatározása	39
A táblák szerepének beállítása	40
A részvétel mértékének beállítása	42
Ennyi az egész?	44
Összefoglalás	44

3. fejezet • Az SQL rövid története

A fejezet témakörei	47
Az SQL eredete	47
Az első megvalósítások	49
És megszületik egy szabvány... ..	50
Az ANSI/ISO szabvány fejlődése	51
Egyéb SQL-szabványok	54
Kereskedelmi megvalósítások	57
Mit tartogat a jövő?	58
Miért érdemes megtanulnunk az SQL használatát?	58
Összefoglalás	59

II. rész • Az SQL alapjai

4. fejezet • Egyszerű lekérdezések írása

A fejezet témakörei	63
Bemutatkozik a SELECT	63
A SELECT utasítás	64
Egy kis kitérő: adat kontra információ	66
A kérelmek lefordítása SQL-re	68
Szélesítsük a látókörünket!	72
Rövidítés használata az összes oszlop lekéréséhez	73
A sorismétlés kiküszöbölése	74
Az információk rendezése	77
Mielőtt továbblépnénk: jelsorrend	78
Rendezzük a sorainkat!	78
Mentés	81
Példák	82
Összefoglalás	89
Önálló feladatok	90

5. fejezet • Kapjunk többet egyszerű oszlopoknál!

A fejezet témakörei	93
Mik azok a kifejezések?	94
Milyen típusú adatokat szeretnénk megjeleníteni?	94

Adattípusok megváltoztatása: a CAST függvény	97
Konkrét értékek meghatározása	99
Karakterlánc-literálok	99
Számliterálok	101
Dátum-idő literálok	101
A kifejezések típusai	104
Összefűzés	104
Matematikai kifejezések	107
Dátum- és időműveletek	110
Kifejezések használata a SELECT záradékban	113
A kifejezések elnevezése	115
A matematikai kifejezések használata	117
A dátumkifejezések használata	118
A „semmit” jelképező érték: a Null	120
Bemutatkozik a Null érték	121
A Null értékek hátulütői	123
Példák	124
Összefoglalás	130
Önálló feladatok	131

6. fejezet • Az adatok szűrése

A fejezet témakörei	133
A lekérdezések finomítása a WHERE segítségével	133
A WHERE záradék	134
A WHERE záradék használati területei	136
A keresési feltételek megfogalmazása	137
Összehasonlítás	137
Tartomány	144
Tagság beállítása	148
Mintaillesztés	149
Null	153
Sorok kizárása a NOT művelettel	155
Több feltétel használata	157
AND és OR	158
Az AND használata	158
Az OR használata	159
Az AND és az OR együttes használata	161
Sorok kizárása: második felvonás	163
Kiértékelési sorrend	165
A feltételek elsőbbsége	166
A kevesebb több	168
Egymást átfedő tartományok ellenőrzése	169
Visszatérés a Null-okhoz: egy figyelmeztető megjegyzés	171

Feltételek más megfogalmazásban	175
Példák	176
Összefoglalás	183
Önálló feladatok	184

III. rész • Többtáblás lekérdezések

7. fejezet • Halmazokban gondolkodni

A fejezet témakörei	189
Mik azok a halmazok?	190
Halmazműveletek	191
Metszet	191
Metszet a halmazelméletben	192
Eredményhalmazok metszete	193
Metszetképzéssel megoldható feladatok	196
Különbség	197
Különbség a halmazelméletben	197
Eredményhalmazok különbsége	199
Különbségképzéssel megoldható feladatok	202
Unió	203
Unió a halmazelméletben	203
Eredményhalmazok uniója	205
Unióval megoldható feladatok	206
Halmazműveletek az SQL-ben	207
A klasszikus halmazműveletek és az SQL	207
Közös elemek megtalálása: INTERSECT	208
Hiányzó elemek megtalálása: EXCEPT (különbség)	211
Halmazok egyesítése: UNION	213
Összefoglalás	216

8. fejezet • Belső összekapcsolás

A fejezet témakörei	217
Mi az a JOIN?	217
Az INNER JOIN	218
Mit „szabad” JOIN segítségével összekapcsolni?	218
Oszlophivatkozások	219
Utasításforma	220
A táblák használata	220
Korrelációs nevek (álnevek) hozzárendelése táblákhoz	225
SELECT utasítások beágyazása	227
JOIN beágyazása JOIN-ba	229
Ellenőrizzük a kapcsolatokat!	234
Az INNER JOIN alkalmazási lehetőségei	235

Kapcsolódó sorok keresése	235
Egyező értékek keresése	236
Példák	236
Két tábla	237
Kettőnél több tábla	241
Egyező értékek keresése	247
Összefoglalás	257
Önálló feladatok	257

9. fejezet • Külső összekapcsolás

A fejezet témakörei	261
Mi az OUTER JOIN?	261
A LEFT és a RIGHT OUTER JOIN	263
Utasításforma	263
A FULL OUTER JOIN	282
Utasításforma	282
Nem kulcsmezőkön végzett FULL OUTER JOIN művelet	285
A UNION JOIN	286
Az OUTER JOIN használatának területei	286
Hiányzó értékek megtalálása	287
Részlegesen megfeleltetett információ megtalálása	287
Példák	288
Összefoglalás	300
Önálló feladatok	301

10. fejezet • Unió

A fejezet témakörei	303
Mi az a UNION?	303
UNION utasítást tartalmazó lekérdezések	306
Egyszerű SELECT utasítások használata	306
Összetett SELECT utasítások egyesítése	309
Több UNION művelet használata	313
Uniók rendezése	314
A UNION utasítás használatának területei	316
Példák	317
Összefoglalás	326
Önálló feladatok	327

11. fejezet • Allekérdezések

A fejezet témakörei	329
Mi az az allekérdezés?	330
Sorallekérdezések	330
Tábla-allekérdezések	331

Skaláris allekérdezések	331
Allekérdezések oszlopkifejezésként	332
Utasításforma	332
Bevezetés az összesítő függvények használatába: a COUNT és a MAX	334
Szűrés allekérdezésekkel	337
Utasításforma	337
Az allekérdezések állításaiban használt különleges kulcsszavak	340
Az allekérdezések használati területei	352
Allekérdezések felépítése oszlopkifejezésként	352
Allekérdezések használata szűrőként	352
Példák	353
Allekérdezések kifejezésekben	354
Allekérdezések szűrőkben	358
Összefoglalás	365
Önálló feladatok	365

IV. rész • Adatok összesítése és csoportosítása

12. fejezet • Egyszerű összesítések

A fejezet témakörei	371
Összesítő függvények	372
Sorok és értékek megszámlálása a COUNT segítségével	374
Értékek összeszámlálása oszlopokban és kifejezésekben	375
Összeg kiszámítása a SUM segítségével	377
Átlag kiszámítása az AVG függvénnyel	378
A legnagyobb érték meghatározása a MAX függvénnyel	380
A legkisebb érték meghatározása a MIN függvénnyel	381
Több függvény használata	382
Összesítő függvények használata szűrőkben	384
Példák	386
Összefoglalás	391
Önálló feladatok	392

13. fejezet • Adatok csoportosítása

A fejezet témakörei	395
Miért csoportosítsuk az adatokat?	395
A GROUP BY záradék	398
Utasításforma	398
Oszlopok és kifejezések vegyes használata	404
A GROUP BY záradék használata WHERE záradékban található allekérdezésben	405
A SELECT DISTINCT utasítás kiváltása	407
„Bizonyos korlátozásokkal”	408

Oszlopokra vonatkozó megkötések	408
Kifejezéseken alapuló csoportosítás	410
Mikor használjuk a GROUP BY záradékot?	411
Példák	412
Összefoglalás	421
Önálló feladatok	421

14. fejezet • Csoportosított adatok szűrése

A fejezet témakörei	425
A „célcsoport” új jelentése	426
Szűrőkkel minden más	430
A WHERE vagy a HAVING záradékban szűrjünk?	430
Ne essünk a HAVING COUNT csapdájába!	433
A HAVING használati területei	437
Példák	438
Összefoglalás	445
Önálló feladatok	445

V. rész • Adathalmazok módosítása

15. fejezet • Adathalmazok frissítése

A fejezet témakörei	451
Mi az az UPDATE?	451
Az UPDATE utasítás	452
Az egyszerű UPDATE utasítás	452
Egy rövid kitérő: tranzakciók	456
Több oszlop módosítása	457
Egyes adatbázisrendszerek megengedik a JOIN használatát az UPDATE záradékban	461
Allekérdezés használata az UPDATE kifejezésben	464
Az UPDATE használati területei	466
Példák	466
Összefoglalás	479
Önálló feladatok	479

16. fejezet • Adathalmazok beszúrása

A fejezet témakörei	483
Mi az az INSERT?	483
Az INSERT utasítás	485
Értékek beszúrása	485
Az elsődleges kulcs következő értékének előállítására	488
Adatok beszúrása a SELECT utasítás segítségével	489

Az INSERT használati területei	496
Példák	497
Összefoglalás	504
Önálló feladatok	505

17. fejezet • Adathalmazok törlése

A fejezet témakörei	507
Mi az a DELETE?	507
A DELETE utasítás	508
Minden sor törlése	509
Csak bizonyos sorok törlése	510
A DELETE használati területei	515
Példák	516
Összefoglalás	521
Önálló feladatok	522

VI. rész • Függelékek

A függelék • Az SQL-szabványnak megfelelő diagramok 527

B függelék • A mintaadatbázisok sémája

Sales Orders adatbázis	535
Entertainment Agency adatbázis	536
School Scheduling adatbázis	536
Bowling League adatbázis	537
Recipes adatbázis	537

C függelék • Dátum- és időfüggvények

IBM DB2	539
Microsoft Office Access	541
Microsoft SQL Server	542
MySQL	543
Oracle	546

D függelék • Ajánlott irodalom

Adatbázisokról szóló könyvek	549
Az SQL-ről szóló könyvek	550

Tárgymutató 551